

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vételnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

November 15.

Ez a dátum a jövő generáció erkölcsi javakban való előhaladása tekintetében fontos.

Ezen a napon fog lezáródni a népiskolai gyermekszeregek a mezőgazdasági munkában való igénybevétele és ezen a napon veszi kezdetét az eddig igen sok helyen külső munkára elvont növendékek nevelése és tanítása is.

Ettől a határtól visszatekintve látunk gyenge gyermekkarokat nehéz munkában megfeszülni, látunk izzadt üstökű öklömnyi fiút, aki hadbavonult atyja és bátyja helyeit megfeszített erővel végzi a gazdasági udvar és a mezei munka ezerféle nehéz teendőit és látunk fejletlen leánygyermekeket is, aki a munkamegosztás nagy szociális elvének gyakorlati kivételében vállalja a legénysorban levő edzett ifjak munkáját, látjuk, hogy gyermekszeregünk e háboru nehéz közlélményi feltételeinek előteremtésében derekas munkát végez.

És ezen a határvonalon túl látjuk még, hogy a mezei munkával el nem foglalt időben a gyermekszereg járja az erdőt, mezőt, ahol szederfalevelet szed a katonák teájának pótlására, gubacsot a bőripar szükségleteinek kiegészítésére, csalánt a fogyatékos kendertermékek kiegészítésére, gyógyfüveket a katonai egészségügyi ellátására, búkkmakkot az ipari olajszükséglet biztosítására... Minden dicséret kevés, amikor tanulóifjúságunkat a háboru által követelt közszükségletek előteremtésének munkájában látva, azt honorálni akarnók.

Ezt sietünk leszögezni, sietünk elismerni és sietünk kifejezni csodálatunkkal egyes becsülésünket is, nemcsak azért, mert a közellátás oroszlánrésze őket illeti, hanem mert jogos reményeket támasztanak, a nemzet jövőjében olyan nagy feladatok megoldása iránt is, amikkel csak a munkában már meg-edződött generáció lesz képes megbirkózni.

A közös nemzeti munkában való résztevésnek a nemzeti nevelés szempontjából is kézenfekvő haszna van. Az a gyermek, amely a haza szükség-

leteinek érdekében kifejtett nagy munkaközösség tradícióját magával viszi az életbe, magával hozza annak érzékét is egyuttal, hogy az egyén a közérdek terén felmutatott munkássága szerint értékelendő.

Annál szomorubb, hogy ennek a fénynek sötét árnyéka is van.

Az ifjúság a nagyok munkájának vállalásával fölvetette apródonként a nagyok szórakozásait, a legénykedést, ezek utánzását abban a rosszabb értelemben, amelyben a gyermeki lélek az erkölcs-telenséggel már szoros vonatkozásba kerül. Nem szándékunk részletesen ecsetelni ez alkalommal a néperkölcseket ez általános sülyedésének egyéb okait, de az tagadhatatlan, hogy létezésük talán elsősorban a családi kötelek keretében addig érvényesült fegyelem megajazására vezetendők vissza és jelentékenyen van érdekelve az iskolázás hiányossága is.

Tudjuk, hogy köznépünk még szívesen vonja el gyermekét az iskolától, ha ez neki némi anyagi előnyt vagy kényelmet biztosít és tudjuk, hogy egyes községek előjáróságai is tultengő figyelemre méltatnak olyan okokat, amelyek a rendes iskolabjárás elfogadható akadályaival külfömben alig lennének azonosíthatók.

Mindent el kell tehát követnünk, hogy a gyermekgenerációnkat az erkölcsi fertőtől megmentsük.

Nem szabad egyetlen egy gyermeknek maradnia, aki az iskola nevelő hatása alól indokolatlanul, vagy illuzórius okokkal kivonhassa magát és nem szabad egyetlen hivatali közegnek lennie, aki e kérdés nagy fontosságának át nem értésével szabad utat nyit az olyan kivételeknek, amely kivételek a nemzeti és társadalmi rend kivételei egyuttal.

— Az izr. Nősgylet vezetősége az elmúlt héten 31 iskolásleány közt 1100 korona értékű ruhát és e héten a helybeli szegénysorsuak között 1000 korona készpénzt kiosztott. A kiosztást Feuermann Sománé és Kovács Henrikné egyleti pénztárosok eszközölték.

A német új buvár csatahajókról.

Irta: Pesohke Károly ny. főmérnök.

A tengeri háboruban a vizalattjáró eddigi torpedóhajókhöz, a közelmúlt óta a német hadvezetőségénél oly új harci uszómtűvek csatlakoztak, melyeknek nagy horderejűknél fogva, beláthatatlan következményeket tulajdonítanak a szakértők és már azon első eredményt, melyet velük folyó évi október hó 8-án az amerikai partok közelében kivitak, bámulatba ejtőnek mondják.

Az azóta ezen hajókkal az északi jegestengerben és a csatornában, valamint a vele összefüggő északi tengerben előfordult eredményes ténykedések e jóslásokat igazolni látszanak.

Ezen harci buvárhajók az ugynevezett páncélos cirkáló osztályába tartoznak és bár a rendes torpedóhajóknál jóval nagyobbak, mégis férőhelyükkel fogva az előkészített ellenséges hajó utasait csak korlátozott számban menthetik meg, ezért támadásaikkal főleg partok közelében operálnak.

Ezekben a németek olyan hajókkal bírnak, melyek a hazai kikötőtől több ezer kilométer távolságban, a vidéki helyeken minden támogatás nélkül is harcra bocsátkozhatnak. Előnyük továbbá, hogy merülésükkel az ellenség blokádján áttörhetnek és viharos időben a tenger alatt a csendesebb időjárást könnyebben bevárhatják.

Főcéljuk pedig a tenger felszínén való nagyobbméretű támadások eszközzése.

Teherbírásra nézve a tengerészlet által kibocsátott »Unsere Flotte im Weltkrieg« o. jegyzék szerint a második helyen állanak, t. i. az ugynevezett sorhajók (Linienstiffe) után következnek s átlagosan 9000—26000 tonna súlyig épülnek és ehhez viszonyítva 600-1100 örséggel rendelkeznek.

Természetes, hogy mint buvárok, a súlyos terheléshez szükségelt vízfelvétellel ezen súly aránylag megnövekedik. Amint a cirkáló buvár (Taucher kreuzer) nevű hajók New-York kapui előtt és Európa néhány partja mellett eddig műveltek, az előbb utóbb több más tengerdel ismétlődhetnek, azaz nagyobb jelentőségük még a jövőben bekövetkezhetik.

Az első támadás ilyen csatahajóval az »U 53.« sz. buvárral az amerikai vizeken csak a múlt hó elején történt, midőn a Wilhelmshafen német kikötőből kiindulva, a 6500 km. utat Newportig 17 nap alatt tette meg.

Az ottani kikötőbe amerikai kalauzhajóval bevezetve, a hajó kapitánya és ezen kikötő parancsnoka közt váltott bemutatkozások után 2 óra múltán ismét távozott. Ezen látogatás célja a németek részéről az ellen való állás-

foglalás volt, mely szerint az entente azon hihetetlen követeléssel akart élni, hogy minden tengeralattjáró hajó a semleges országok kikötőiből kitiltassék.

De ezen rideg követelés az amerikai állam által visszautasítva lévén, az „U 53” már a következő napon ellenségnek szóló hadiszerekkel megrakott kilenc nagyobb hajót elsüllyesztett.

Zsákmányul ezeket a nagy távolság miatt nem hozhatta hazai partokhoz. Hogy ezen első siker az ellenségnek minő ellenszenvet kelthetett, kiderül azon hírlapi elferdítésekből, melyek szerint ezen új buvárok portyázásuk közben leginkább a Deutschland és a Brema nevű tengeralattjáró kereskedelmi hajóknak bizonyos titkos bázis helyül szolgálnának, holott azokat legfeljebb a partok közelében, ahol azokra vadásznak, védelmiül használják akkor, midőn egyben az oroszok részére municióval megrakott és indulásra kész hajók ellen küzdenek.

Ami a Jegestenger járható vizeiben eddig folyt buvár cirkáló háborút illeti, az azon nagyobb foku ellenséges dugárusállításra vonatkozik, melyek Archangelszk orosz nagy kikötőbe hozva, onnan vasuton az orosz és román frontokra továbbítottak.

A tengeri szállításban nemcsak az entente és amerikai, hanem Norvégia hajói is részt vesznek és ez utóbbi nem csekély mérvben, amit norvég lapok azon hirdeteiből is következtethetünk, hogy október 10-ig 171 kereskedelmi hajót süllyesztettek el, melyek 84 millió koronáig biztosítva voltak. Lehetséges, hogy a német állammal való legújabb jegyzékváltás evel is összefüggésben van.

A tengeri háboruban a cirkáló hajók használatánál azon tengerész szabály, hogy az ellenséges hajók utasai és őrsége előbb megmentendők, azt a németek eddig szigorúan betartották. Igazolja ezt a Jegestengerben végrehitt ebbeli munkájuk, melyet a Vardöcz norvég kikötővárosban megjelenő lapok is felemlitnek.

Hogy a technikának a hajóépítés terén való haladásánál oly sokféle berendezésről kellett gondoskodni, azt minden gondolkodó sejtethi, hacsak azt tekintjük, hogy ezen uszművek hajtásain kívül a merülés és ismét felszínre emelés, a süllyesztéshez való vizitartályok, a levegővel való ellátás, valamint a vizalatti látásképesség a felszínre is, minő nagy körültekintést úgy az építésnél, mint az üzemenél igényelnek. A tengerszinen a hajóhajtást olajmotorral végzik, de a vizalatt a levegőrontást elkertlendő, az elektromos energia jön alkalmazásba.

A mezőgazdasági felmentések.

A mezőgazdasági felmentések meghosszabbítása tárgyában a honvédelmi miniszter megküldötte rendeletét a törvényhatóságoknak.

Mindazok a felmentések, amelyek mezőgazdasági szempontból gazdáknak, alkalmazottaknak, kovácsoknak, bognároknak és molnároknak engedélyeztek s amelyek december 31-ike előtt lejárnak, hivatalból meghosszabbítottak.

A polgármestereket és főszolgabírókat felhatalmazza a miniszter, hogy a felmentéseket, amelyek a jövő évi március 31-ike előtt lejárnak, 1917. évi március 31-ig meghosszab-

bíthatják. E felhatalmazás csakis a mögöttes országból felmentett legénységi egyének felmentésének meghosszabbítására vonatkozik.

A honvéderületi és katonai parancsnokságok által engedélyezett felmentések a rendelkezés alapján meg nem hosszabbíthatók.

Az említett parancsnokságok által engedélyezett felmentések meghosszabbítása a rendszer uton a főispánok által a honvédelmi, illetőleg a hadügyminisztériumtól kérelmezendő.

A hadrakelt seregtől felmentettek vagy szabadságoltak szabadságuk letelte után azonnal jelentkezni tartoznak póttesteiknél. Tehát semminemű katonai parancsnokságnak, vagy közigazgatási hatóságnak nincs joga engedélyt adni, hogy ideiglenesen továbbra is felmentési, szabadságolási helyükön maradjanak.

A polgármester s a községi előjáróság köteles a felmentetteket hivatalból és díjtalanul névjegyzékbe felvenni és a felmentés meghosszabbítására vonatkozó igényjogosultságát megállapítható körülményeket feljegyezni. A felmentés meghosszabbítására vonatkozólag díjtalanul kötelesek eljárni.

A felmentések meghosszabbításánál kizárólag mezőgazdasági és katonai érdek tartható szem előtt s figyelem fordítandó arra, hogy akik nem hivatásszerűen űzik a gazdasági foglalkozást, fel ne mentessenek.

Azok a felmentettek, akiknek kisebb kiterjedésű birtokuk és csekély számu állattalományuk van, szolgálattételre 1917. évi január 2-án bevonultatandók. Ezek a tavaszi munkára két havi kiképzés után a póttest parancsnoksága által márciusban egy óra hivatalból lesznek felmentve.

A felmentések általános felülvizsgálatánál döntik el, kik azok, akik a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkára is felmentendők.

A gazdasági alkalmazottak felmentése 1917. március 31-ig okvetlenül meghosszabbítandó.

A felmentettek három csoportba oszthatók: akik 1917. március 31-ig felmentettek és 1917. január és február hónap katonai szolgálatra bevonulnak,

akik 1917. január 2-án bevonulnak, de márciusban egy óra hivatalból felmentendők és akikre december 31-ike után a gazdaságban nincs szükség s akik korlátozás nélkül katonai célra felhasználhatók.

Leszállítják a lisztkontingest.

A városi hatóság ma a következő táviratot kapta:

„A kenyérmag termés kedvezőtlen eredménye és a hadsereg szükséglete mellett a polgári fogyasztás akadálytalan ellátása csak úgy lehetséges, ha a hatóságok a requirálás alkalmával minden felesleget feltárnak és a termelők által űrt gabona vámjának a Haditermény rendelkezésére bocsátását is a hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik.

A requirálások mint a vámmalmok bejelentésének ezidőszertit csekély eredményeivel szemben a hadsereg és a polgári lakosság fogyasztásának az átmeneti időben való fennakadását csakis rendkívüli megszorítással és a legnagyobb takarékoság keresztül vétele mellett lehet elkerülni.

Mint hogy a törvényhatóság havi lisztkontingensének megszorítása elkerülhetetlen, felhívom, hogy a törvényhatósága fogyasztásának ilyen értelemben való szabályozását már

most kezdje meg a megszorítást már a jelenlegi készletek kiszolgáltatásánál is érvényesítse és a fogyasztásnak a lehetőség határain belüli biztosítása érdekében mindent elkövetni, minden fennakadást megakadályozni hazafelnőlételességének ismerje. Tett intézkedéseiről jelentést várok.

Országos Közéletmezesi Hivatal elnöke.

E távirati stílusban fogalmazott írás beharangozója a megpróbáltatásteli napoknak és komoly intelem: takarékoskodjunk a liszttel!

HIREK.

— **Kinevezés.** A király Schnetzer Ferenc ezredest, hadosztály parancsnokot, földinket vezérőrnaggyá kinevezte. A kinevezés fénye beragyogja az új tábornok szüleinek élte alkotmányát, akik vasárnap ünneplik meg aranylakodalmaikat.

— **Magyar nemesség a szabadkai törvényeszek volt elnökének.** A király dr. Dekker Gyula szabadkai törvényeszeki elnöknek és törvényes utódainak nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréséül a magyar nemességet adományozta „Nemesiliticsi” előnévvel. A kitüntetés a nyugalomba vonuló elnök hosszú bírói és elnöki működésének és egyéni kvalitásainak méltan kiérdemelt királyi elismerése.

— **A szabadkai törvényeszek elnöke.** Polgár István itélőtáblai bírói címmel és jelenleggel felruházott szabadkai járásbíró a szabadkai törvényeszek elnökévé nevezte ki a király; továbbá dr. Boér Jenő szabadkai járásbírói albirót, dr. Miskolczy Ágost szabadkai ügyészt, dr. Czeisz Lajos szabadkai albirót jelenlegi székhelyükön járásbíróvá, törvényeszeki bíróvá, illetve ügyésszé nevezte ki.

— **Bajai Liceális Szövetség** tegnap tartotta részletes megbeszélését az ezidei program végleges megállapításának tárgyában. A részletes program már a napokban kikerül a nyomdából és akkor lapunk teljes terjedelmében hozni fogja, addig csak kiemelni óhajtuk azt, hogy az eddigi szokástól eltérő érdekessége az egész programnak a vidéki előadók fellépése lesz. Ez az akció természetesen kiadás többletet jelent és azért az állandó jegy árát, mely számozott helyet is biztosít, 6 koronában, a rendszer előadások egyszeri belépő díját 60 fillérben, rendkívüli előadások belépési díját 1 koronában, a senés előadásokét 1 korona 50 fillérben állapították meg. Ezenkívül a sorozatos előadásokra 2 koronás állandó jegyet adnak ki. A diák bérlet-jegy ismét 1 korona marad. A város közönsége — amennyire mi már a programot is ismerjük — igazán pompás élvezetet kap majd bármelyik előadásban. Az a tény pedig, hogy a liceális szövetség a múlt évben 800 koronát, azelőtt 400 koronát juttatott a hadiárvának, a legmesszebbmenő pártfogást kell hogy kiváltsa.

— **A közéletmezesi üzem köréből.** A Cukorközpont értesítette a városi hatóságot, hogy a városi lakosság cukorszükséglete fejeiben havonként 200 mm. cukrot küld a városnak. A városi hatóság ezt a cukormennyiséget itteni kereskedők útján fogja a városi közönség részére forgalomba hozni és pedig cukorjegyek alapján, amelyekhez minden egyes háztartás kiközbesítés útján fog hozzájutni. A

A városi hatóság a cukorjegy kulcsát még nem állapította meg. Minthogy a cukorforgasztatás a társadalmi osztályok életviszonyainak, élelmészeti rendjének és módjának különbözőségénél fogva mindig különböző volt és ma is az, nyilvánvaló, hogy ezen okokból a kiosztás alapjául szolgáló kulcs megállapítása nem lehet abszolút egységes, hanem olyannak kell lennie, amely a művelt közönség igényeivel számot vetve, ezek részére a kulcsot mindenesetre magasabb mérvben határozza meg, mint azon társadalmi réteget, amelynél a cukorforgasztatás békében is, és most is, inkább luxus, mint szükségleti cikk. Emellett eleje véteknél a cukorral való visszaélésnek is és megakadályoztatnák, hogy a cukor cserebere útján illetéktelen kezekbe jusson. — A boszniai aszaliszilva is megérkezett a városi hatósághoz. A beérkezett 30 mm. szilvaárúnak kiadását a közéletmészési üzem ma reggel megkezdte és jöjjelhet kilója 3 korona, nagy keresletnek örvend. — A burgonya központ kiállításba helyezte nyolc vagon burgonyának és pedig 6 vagonnak Csalárról (Fehér m) és 2 vagonnak Bezdánból leendő beültetését. A burgonya még nem érkezett meg.

— A Déli-kört rendezésének és az emelendő múzeum és kulturház tervezési programjának a megállapítása végett e hó 14 én városunkban időzött Mihalek József, a múzeumok és könyvtárak országos főügyelője, dr. Hübl Dezső műépítész, műegyetemi tanár és Petz Árpád székelyvárosi műkertész. A helyszínének igen alapos tanulmányozása után megállapította ez a szakértő bizottság azokat az alapelveket, amelyek a parkirozás és tervezés alapjául szolgálhatnak s amelyek elfogadása esetén a parkozás munkái esetleg még az idei tél folyamán fogantatva vehetők lennének.

— Halálozások. Nagy Lajosné szül. Krikovszky Mária, bajai szolgabírói tisztviselő neje, folyó hó 14 én életének 39-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 16 án délután 3 órakor fog végbemenni a Cirsusz Ferenc-utcai gyászházból. — Kollár Jenő fakereskedő, a 23-ik gy. o. szakaszvezetője, a harotéren szerzett betegsége következtében f. hó 15-én a bajai katonai kórházban 30 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 17 én d. u. 3 órakor lesz a Szeremlei-utcai 99. sz. alatti gyászházból.

— Hamis hír. A kormány tudvalevőleg csak úgy ad az üzletszerűleg hízalással foglalkozóknak kukoricát, ha a kész sertéseket azok az államnak átengedik. Az állam osztja aztán fel a sertéseket a hentesek között, mert a maximális árakat beakarja tartani, úgy a hízalókkal, mint a hentesekkel, ha akár a sulyban, akár minőségben, akár az ár felosztásában visszaélést tapasztal. A közvetítőket is kiakarja zárni, mert az árak alakulására azok nagyon is rossz hatással voltak, mert úgy a kukorica, mint a burgonya-árakat sokszor mesterségesen szöktették fel. Szóval az állam igazságos elosztást akarja megvalósítani és nem élelem nélkül hagyni a lakosságot. Ezt szükségesnek tartottuk megírni, mert sokan meglevő sertéseiken tud akarnak adni, mások pedig félig hízalva akarják azokat leölni, holott az állam mindenkinek meghagy annyi sertést, amennyit a múlt évben saját háztartására hízalt és ahhoz tengerit is ad. Legyen tehát mindenki nyugodtan és ne üljön fel a hamis hír terjesztőinek, akik a megrémített lakosságtól elég pénzt ígérnek a sertéseket összevásárolni. Aki saját szükségletén felül hízal, az szintén csak örülhet, hogy az állam vette kezébe az átvételt.

— **Rosszabb lesz a drága petróleum.** A kormány intézkedése szerint a petróleum-finomító gyárak a finomításhoz kénsavat tud vevőben nem használhatnak s ennek folytán finomított petróleumot nem lehet előállítani. A forgalomba kerülő világító anyag ezentul csak az ugynevezett petróleumpárlat lehet s ez jóval csekélyebb ártékű lesz a régi finomított petróleumnál. Nem lehet szó nélkül tudomásul venni, hogy a petróleumgyárakat a termelői költség ilyen nagy arányu csökkenése mellett sem gondolnak az ár megelégedés leállítására. Sőt e helyett a kormányal éppen most az árdíjazását igyekeznek keresztül vinni.

— **Áruforgalmi kirendeltség.** A cs. és kir. hadseregparancnokság a cs. és kir. áruforgalmi központok részére közös kirendeltséget állított fel Budapesten, abból a célból, hogy a katonai hatóság egyrészt tájékozást nyújtson a magyar kereskedőknek a megszállott orosz-lengyelországi, szerbiai és montenegrói területek gazdasági viszonyairól, másrészt közbéjárjon a cs. és kir. hadügy-miniszterium, valamint a magyar szakminiszteriumok hozzájárulásával kiadott kiviteli engedélyek gyors elintézése ügyében. A kerületi kereskedelmi és iparkamra arra hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a központ Budapesten, V., Szemere u. 6 sz. alatt székel.

— **Nemzetközi Halottszállítási iroda** Budapest IV. Andrassy ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Hirdetmény.

A Bajai

Kölosönös Segélyző Egylet

közhirre teszi, hogy az egyleti alapszabályok értelmében a o o o o

**negyven-harmadik
új évtársulatot
megalakítja.**

Az előjegyzés folyó évi december hó 1-én veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj fejében minden törzsbetét után **4 korona** fizetendő. Az alapszabályok szerint a befizetés ketenkint **1 koronával** 1917. évi január hó 1-től történik. — Egyuttal jelentjük, hogy az 1911-ik évtársulati törzsbetétek végleszámolás alá kerülnek és az érdekelt tagok a zárszámadás elkészítése és megbirálása után 1917. március hó 1-től kezdve kielégítettnek.

Az előjegyzések a Főtéren levő egyleti ház hivatali helyiségében eszközöltetnek.

Baja, 1916. november hó.

Az igazgatóság nevében:

Fried Samu
vezértitkár.

Szász Ottó
aligazgató.

310—916. számhoz.

Tüzifa árverési hirdetmény.

A bátaszéki „B.” üzemosztály I. vágásozozat (Pörböy) 18 számú erdőrésztében száraz fákból termelt és a „Nagyholtuna” partján levő rakodóra kifutvarozott, ott színezéssel megjelölt, 110 méter magas rakásolásu, 255 ürm.³ szil hasáb, 1215 ürm.³ szil dorong, 705 ürm.³ nyár hasáb, 17 ürm.³ nyár dorong, és 1.5 ürm.³ rakat karó tűzifakészlet Bátaszéken a kir. közalap. erdőgondnoksági irodában 1916. évi december hó 7 én délelőtt 10 órakor zártajánlatu versennyel egybe-kötött nyilvános szóbeli árveréssel el fog adatni.

Ürköbméterenkénti átlag kikiáltási ár 12 korona 50 fillér.

Az árverési, illetve a laeladási feltételek Bátaszéken az erdőgondnokságnál betekintethetők.

Bátaszék, 1916. évi november hó 10 én.

A kir. közalap. erdőgondnokság.

Kiadó lakás

A Bajai Zakarékpenztár főtéri bérházában egy emeleti lakás (három szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel) azonnal kiadó.

Mészáros Lázár-u. 40. sz.

HÁZ eladó.

Bővebbet ugyanott.

A rekvirált kenderspárgát teljesen pótolja az elsőrangú és az eddig forgalomban levő minőségekhez nem hasonlítható ...

„Pátria“

papirspárga

Raktárról bármily mennyiségben azonnal szállítható. Ára 1 $\frac{1}{2}$, 2, 2 $\frac{1}{2}$, 3, 4 mm. vastagságban K 360. Legkevesebb fajránként 5 kg. postacsomag költs. és érték utánvéttel SZAKZSINEG vágva és kötegelve kigr. K 4. Minden rendelést késedelem nélkül elintéztünk.

Pátria papirgyár

papirspárgákat eladási irodája Magyarország részére :: :: ::

Budapest, VII. Rákóczi-ut 6. sz.

Telefon 83—63. Megyei képviselők, ügynökök, utazók keresetnek. — Állandó nagy raktár!

HIRDETÉSEK

FELVETETNEK LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN

A világháboru minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal, leírásokkal szolgál az

„AZ UJSÁG”

POLITIKAI NAPILAP OLVASÓINAK.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2 80.

Negyedévre K 8.—

Félévre K 16.—

Egész évre 32.—

Megrendelő cím:

„Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., kerület Rákóczi-ut 54. szám.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVÁNY-RAKTÁR

AZ 1900. ÉVI HELYI IPARKIÁLLITÁ-
SÓN ARANYÉREMMELEL KITÜNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSNET